17/07/2022

Τι ξέρει να κάνει ο Θεός

/ Γνώμες

Του π. Δημητρίου Μπόκου

Από τους καλλιτέχνες που έγιναν πολύ της μόδας στην εποχή μας, είναι και ο παλιός (1789-1854) Βρεττανός ζωγράφος Τζον Μάρτιν. Χαρακτηριστικό του γνώρισμα είναι η ιδιαίτερη ενασχόληση στους πίνακές του με το θέμα του τέλους του κόσμου. Αναδείχθηκε «ο μάστορας του οράματος της Αποκάλυψης», μοναδικός σπεσιαλίστας του θέματος.

«Ανάμεσα στο 1812, όταν ξεκίνησε να φαντάζεται αυτό το τέλος, και τον θάνατό του, το 1854, υπήρξε ο καλύτερος αφηγητής της τε-λευταίας στιγμής της ανθρωπότητας. Πριν από αυτόν πολλοί καλλι-τέχνες προσπάθησαν να το

φανταστούν. Ο Μιχαήλ Άγγελος, ας πούμε, στην Καπέλα Σιξτίνα. Όμως ο Τζον Μάρτιν υπήρξε μοναδικός και μάλιστα, ξεπερνώντας όλους όσοι έχουν ασχοληθεί με κόμικς ή ταινίες με θέμα την Αποκάλυψη, σήμερα φιγουράρει σε κάθε βρεττανικό σπίτι που μπορεί να αντέξει οικονομικά έναν πίνακά του…

Παιδί καλβινιστών γονέων, ο Μάρτιν άκουγε από τη μάνα του, ότι θα τσουρουφλιστεί στην κόλαση, αν δεν ζούσε χριστιανικά. Κι ε-κείνος με τον καιρό έγινε ένα με τον φόβο, οραματιζόμενος σπαρα-κτικά την Αποκάλυψη. Μετέφερε στον καμβά το τέλος της Πομπηίας, την Ημέρα της Κρίσεως, περιέγραψε την καταστροφή στα Σόδομα και τα Γόμορα, παθιασμένος οπαδός μιας θρησκείας που ξέρει μόνο να τιμωρεί» (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 11-9-2011).

Διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας για την ψυχολογική ανάλυση που γίνεται στον Μάρτιν από τους σύγχρονους σχολιαστές του και τα κίνητρα που του αποδίδονται, ωστόσο προκαλεί απορία η άποψή τους, πως η (Χριστιανική προφανώς) θρησκεία «ξέρει μόνο να τι-μωρεί». Πίσω της δηλαδή κρύβεται ένας Θεός τιμωρός. Που η μόνη του δουλειά (αφού αυτό ξέρει μόνο να κάνει) είναι να παρακολουθεί άγρυπνα κάθε παράβαση, να καταγράφει προσεκτικά κάθε στραβο-τιμονιά του ανθρώπου, και να επιβάλλει (χαιρέκακα; σαδιστικά; γιατί όχι;) την αντίστοιχη τιμωρία.

Πώς διαμορφώθηκε μια τέτοια εικόνα για έναν τρομοκράτη Θεό; Από πού ξεφύτρωσε αυτό το μεγάλο αφεντικό, όπως θα ’λεγε και ο Σάρτρ, τη στιγμή που εμείς αναζητούμε στο πρόσωπό του τον πατέρα;

Η άποψη που αναφέρθηκε δείχνει μια τραγική άγνοια για τον Θεό. Μια βαθειά παρεξήγηση της πραγματικής του φύσης. Μια από-λυτη παρερμηνεία της εικόνας του. Και προκύπτει απ’ την απουσία ουσιαστικής σχέσης μαζί του. Αυτόν που δεν γνωρίζεις, τον πα-ρερμηνεύεις. Διαστρεβλώνεις την εικόνα του και λες πράγματα γι’ αυτόν που δεν ισχύουν. Είναι μια απατηλή, ψεύτικη, επιφανειακή γνώση, ή μάλλον μια παχυλή άγνοια, που κρατάει δέσμιο τον άν-θρωπο σε ηθελημένη ή μη, καταστροφική πάντως, προκατάληψη.

Γι’ αυτό και ο Χριστός μας προκαλεί να τον γνωρίσουμε λέγο-ντας: «Γνωρίστε με, ερευνήστε με καλά. Θα δείτε ότι είμαι η αλήθεια, κι αυτή η αλήθεια θα σας ελευθερώσει από κάθε δουλεία» (πρβλ. Ματθ. 11, 29. Ιω. 14, 6. 8, 32).

Και δεν μένει μόνο στα λόγια, αλλά προχωράει σε έργα. Έρχεται κοντά μας, γίνεται όμοιος με μας, πονάει, υποφέρει μαζί μας, παίρνει πάνω του όλα τα βάρη μας, σταυρώνεται και πεθαίνει, πληρώνοντας αυτός αντί για μας τα πάντα, και τέλος ανασταίνεται, για να ανοίξει τον δρόμο προς τη λύτρωση αποκλειστικά και πάλι για μας. Επιση-μαίνει δε πως μεγαλύτερη αγάπη απ’ αυτήν δεν υπάρχει (Ιω.

15, 13).

Δεν παραλείπει ποτέ επίσης να τονίζει τη διαφωνία του προς κάθε άποψη που, εντελώς πλανερά και λανθασμένα, τον θέλει τιμωρό.

Έτσι, ενώ ανέβαινε στα Ιεροσόλυμα για να σταυρωθεί, δεν έγινε δεκτός σε κάποιο χωριό Σαμαρειτών και οι μαθητές του Ιάκωβος και Ιωάννης είπαν: «Θέλεις να πούμε, να πέσει φωτιά απ’ τον ουρανό και να τους κάψει, όπως έγινε με τον προφήτη Ηλία;» Ο Χριστός όμως στράφηκε και τους επέπληξε: «Δεν ξέρετε ακόμη ποίου πνεύματος εί-στε σεις. Ο Υιός του Ανθρώπου δεν ήλθε να απολέσει ψυχές ανθρώ-πων, αλλά να σώσει» (Λουκ. 9, 51-56).

Είναι ο Θεός που ξέρει να σταυρώνεται, όχι να τιμωρεί.

Εμείς τώρα, οι κατ’ εικόνα Θεού άνθρωποι, τί κάνουμε; Ακτινο-βολούμε με τη ζωή μας αυτήν την εικόνα, της τόσης αγάπης του Θεού προς τον κόσμο; Η μήπως, σαν σπασμένος καθρέφτης, παρου-σιάζουμε μιαν άλλη εικόνα του Θεού, στρεβλή, παραπλανητική και αυθαίρετη;

(ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ, αρ. φ. 346, Μάιος 2012)

Αντιύλη
Ι. Ναός Αγ. Βασιλείου, 481 00 Πρέβεζα
Τηλ. 26820 25861/23075/6980 898 504
e-mail: